

Uppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens

Delrapport i regeringsuppdraget I2019/01416/DF samt I2019/01020/DF (delvis)

Dnr: 2019-139

Sammanfattning

Regeringen har den 2 maj 2019 uppdragit¹ åt Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (AI). Särskilt fokus ska läggas på säkerhet, inklusive god informationssäkerhet, sekretess och integritetsskydd.

En delrapport med handlingsplan för offentliga öppna data samt förslag till långsiktig förvaltning av plattformarna för öppnadata.se och challengesgov.se, inklusive finansieringsförslag, ska lämnas till samma mottagare senast den 31 mars 2020. Denna rapport tillsammans med dess bilagor utgör således uppdragets delrapportering.

I delrapporten redovisar DIGG de insatser som genomförts fram till den 31 mars 2020, utifrån arbetspaketet Strategi och styrning, Plattform/webb, Främja tillgängliggörande samt Främja vidareutnyttjande.

I bilaga 1 redovisar DIGG den handlingsplan för tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data utifrån OECD:s OURdata Index. Handlingsplanen ger förslag på konkreta åtgärder hur Sverige ska utveckla sin förmåga att för att få ökad tillgång, användbarhet och vidareutnyttjande av data. Åtgärdsförslagen är kategoriserade i tre tematiska insatsområden; en nationell datapolitik för en öppen, innovativ och effektiv förvaltning; effektivisera datahantering, processer och datainfrastruktur; motivera och engagera.

I bilaga 2, förvaltnings- och finansieringsförslag för dataportal.se, konstaterar DIGG att dataportaler är grundläggande verktyg för att främja datadriven samverkan och innovation och att den svenska dataportalen kan utgöra en starkt bidragande faktor för offentligt värdeskapande.

DIGG föreslår att regeringen ger DIGG det fortsatta ansvaret för utveckling, drift och förvaltning av Sveriges dataportal samt att regeringen ger DIGG en anslagsförstärkning om 3,49 mnkr för år 2021, 3,8 mnkr för år 2022 samt 4,115 mnkr för år 2023 för att finansiera den utveckling, drift och förvaltning av plattformen som krävs för att möta de behov som finns.

I bilaga 3, förvaltnings- och finansieringsförslag för challengesgov.se, konstaterar DIGG att utmaningsdriven innovation är en värdefull metod för att möta de samhällsutmaningar som finns, och att innovationsplattformar är en viktig komponent och en förutsättning för ett framgångsrikt innovationsarbete. DIGG konstaterar samtidigt att nuvarande plattform för öppen och datadriven innovation, challengesgov.se, inte uppfyller de krav som ställs utifrån den roll som plattformen bör ha i ett framgångsrikt innovationssystem.

DIGG föreslår således att regeringen ger DIGG i uppdrag att realisera en ny innovationsplattform med fokus på ett systematiskt innovationsarbete, att DIGG får det långsiktiga ägarskapet av innovationsplattformen, samt uppdraget att etablera ny verksamhet för utmaningsdriven innovation.

---

¹ Uppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (I2019/01416/DF samt I/2019/01020/DF (delvis)).

För att finansiera de förslag som anges i bilagan bör regeringen ge DIGG 5 mnkr genom bidrag (regeringsuppdrag) samt en anslagsförstärkning om 0,5 mnkr för år 2021, 2,5 mnkr för år 2022 och 2,5 mnkr för år 2023.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Uppdraget	1
1.2	Uppdragets målbild	1
1.3	Metod och genomförande av uppdraget	1
1.4	Begreppslista	2
1.5	Delrapportens disposition	2
2	Bakgrund	3
3	Samlad redovisning	3
3.1	Strategi och styrning	4
3.1.1	Behovs- och effektkartläggning	4
3.1.2	Risk- och sårbarheter i processen att tillgängliggöra data för vidareutnyttjande	4
3.1.3	Handlingsplan för öppna data	4
3.1.4	Förvaltnings- och finansieringsförslag rörande plattform för tillgängliggörande av öppna data	5
3.1.5	Förvaltnings- och finansieringsförslag rörande plattform för öppen och datadriven innovation	6
3.2	Plattform/webb	6
3.2.1	Grundläggande arbete	6
3.2.2	Kartläggning av behov och målbild	7
3.2.4	Vidareutvecklingen av Sveriges dataportal	7
3.3	Främja tillgängliggörande	7
3.3.1	Principer för tillgängliggörande av data	7
3.3.2	Policy för licensiering av öppna data	8
3.3.3	Process för tillgängliggörande av data (för vidareutnyttjande)	8
3.3.4	Satsningar på särskilda domäner	8
3.3.5	Insatser hos specifika offentliga aktörer	9
3.3.6	Information och kommunikation	9
3.4	Främja vidareutnyttjande	9
3.4.1	Bedriva pilotverksamhet	9
3.4.2	Övrigt främjandearbete	10
3.4.3	Export av svensk GovTech	10

Bilagor

1. Förslag till handlingsplan för tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data
2. Förvaltnings- och finansieringsförslag för dataportal.se
3. Förvaltnings- och finansieringsförslag för challengesgov.se

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Regeringen har den 2 maj 2019 uppdragit² åt Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (AI). Särskilt fokus ska läggas på säkerhet, inklusive god informationssäkerhet, sekretess och integritetsskydd.

DIGG ska följa upp resultat och effekter av detta uppdrag samt löpande publicera dessa i digitala kanaler.

Den 14 januari 2020 rapporterade DIGG underlaget för AI till regeringen. En delrapport med handlingsplan för offentliga öppna data samt förslag till långsiktig förvaltning av plattformarna för öppnadata.se och challengesgov.se, inklusive finansieringsförslag, ska lämnas till samma mottagare senast den 31 mars 2020 och uppdragets slutrapport lämnas slutligen senast den 31 januari 2021.

Denna rapport tillsammans med dess bilagor utgör således uppdragets delrapportering. Delrapporten är en sammanfattad redogörelse för uppdragets verksamhet till och med 31 mars 2020.

1.2 Uppdragets målbild

DIGG ska öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data. För att öka denna förmåga ska DIGG vidareutveckla den nationella plattformen för tillgängliggörande av öppna data, utveckla stöd i form av principer och riktlinjer, genomföra informations- och utbildningsinsatser samt upprätta en förmåga att vid behov genomföra insatser som hjälper offentliga aktörer att tillgängliggöra öppna data. Ett förslag till handlingsplan för tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data ska också tas fram. Vidare ska DIGG främja nyttjandet av existerande policy- och utvecklingslabbar, samt främja arbetet med att samla in behov av datamängder som efterfrågas och uppmuntra berörda att publicera efterfrågade data. DIGG ska också, för att främja förmågan på lång sikt, lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av dataportal.se (tidigare öppnadata.se).

DIGG ska härutöver öka den offentliga förvaltningens förmåga att bedriva öppen och datadriven innovation i samverkan mellan forskning, näringsliv och civilsamhälle. För att öka denna förmåga ska DIGG genomföra pilotverksamhet på challengesgov.se, genomföra kommunikations- och främjandeinsatser som syftar till att öka deltagandet på challengesgov.se, samt genom olika insatser främja export av svensk GovTech. DIGG ska också, för att främja förmågan på lång sikt, lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av challengesgov.se.

1.3 Metod och genomförande av uppdraget

Regeringsuppdraget är i sin helhet brett och mycket omfattande. DIGG har därför valt att dela upp uppdraget i två delar; ett projekt rörande öppna data samt öppen

---

² Uppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (I2019/1416/DF samt I/2019/01020/DF (delvis)).

och datadriven innovation, samt ett utredningsuppdrag rörande artificiell intelligens, som redan är redovisat till regeringen. Arbetet inom regeringsuppdraget har hållits samman av en beställare samt en programledare.

Projektet som omfattar öppna data samt öppen och datadriven innovation leds av en projektledare, och utförs i fyra arbetspaket:

- **Strategi och styrning** samlar det övergripande arbete som ligger till grund för det fortsatta arbetet i projektet likväl som inriktningen för öppna data och öppen och datadriven innovation i Sverige.
- **Plattform/webb** innefattar det arbete som avser att utveckla dataportal.se, både vad gäller underliggande teknik samt användargränssnitt.
- **Främja tillgängliggörande** samlar principer, riktlinjer, vägledningar, information, utbildningar, webinarier och övrig rådgivning som i huvudsak är kopplad till tillgängliggörande av data.
- **Främja vidareutnyttjande** inkluderar pilotverksamheten på challengesgov.se, främjandeinsatser på området samt export av svensk GovTech.

För att få extra stöd och vägledning i olika frågor har projektet etablerat tre referensgrupper; en för dataproducenter, en för datakonsumenter och en teknisk referensgrupp. I övrigt samverkar projektet med ett mångtal olika aktörer, till exempel sektorsansvariga myndigheter, SKR och projekt som pågår på området.

1.4 Begreppslista

I denna rapport och dess bilagor definieras nedanstående begrepp enligt följande:

Begrepp	Definition
Data	digital teknisk representation av såväl information (nyttodata, innehåll) som metadata
Datakonsument	privatperson eller organisation som konsumerar data
Dataproducent	offentlig eller privat aktör som tillgängliggör eller har möjlighet att tillgängliggöra data
Metadata	data om data
Vidareutnyttjande	användning av information för andra ändamål än vilket den ursprungligen framställdes för
Öppna data	digital information som man kan vidareutnyttja utan att betala avgift eller acceptera annat villkor än att man kan behöva ange källan

1.5 Delrapportens disposition

Kapitel 1 syftar till att beskriva uppdraget, dess målbild samt hur DIGG har valt att genomföra uppdraget. Kapitel 2 är en bakgrundsbeskrivning till uppdraget och den samlade redovisningen av projektets arbete. Kapitel 3 är en sammanställning av det arbete som projektet har genomfört fram till den 31 mars 2020. Bilaga 1 utgör DIGG:s förslag till handlingsplan för offentliga öppna data. Bilaga 2 utgör DIGG:s förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen dataportal.se

(öppnadata.se). Bilaga 3 utgör DIGG:s förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen challengesgov.se.

2 Bakgrund

Enligt regeringen går Sverige idag miste om möjligheter till tillväxt, utveckling och effektivisering i näringslivet samt effektivisering och ökad transparens i den offentliga förvaltningen och för samhället i sin helhet på grund av bristen på tillgängliggjord öppna data.³ Sverige håller inte jämna steg med andra jämförbara länder på området och ligger för närvarande på plats 32 av 33 i OECD:s senaste mätning OURdata Index.⁴

För att följa riksdagens ambition att göra Sverige bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter och ge arbetet med öppna data en ökad tyngd, genomför därför regeringen en satsning på öppna data och datadriven innovation inom den offentliga förvaltningen. I denna satsning har ett flertal myndigheter och andra parter fått olika uppdrag som ska verka mot målet, och när DIGG etablerades formulerades också uppgiften att främja öppen och datadriven innovation samt tillgängliggörande av öppna data och vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen, i dess instruktion⁵. Genom detta regeringsuppdrag så kan DIGG ytterligare satsa på att bidra till arbetet i enlighet med regeringens ambitioner.

Arbetet i regeringsuppdraget utgår från den samlade behovsbilden. En viktig del i denna utgörs av de behov som Statskontoret har redovisat till regeringen.⁶ Rapporten från Statskontoret visar bland annat att många myndigheter publicerar öppna data på ett sätt som leder till olika hinder för de som vill vidareutnyttja informationen. Några exempel på detta är att data och metadata som tillhandahålls sällan är strukturerad och att den data som publiceras ofta är svår att hitta. Öppna data-frågan prioriteras dessutom ofta ned till förmån för myndigheternas andra verksamhetsområden och rädslan är stor för att publicera data med kvalitetsbrister eller sådan data som inte bör offentliggöras.

3 Samlad redovisning

Detta kapitel innehåller en redovisning av projektets samlade arbete. De delar som slutredovisas i samband med denna rapport, det vill säga förslag till handlingsplan för offentliga öppna data, förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen dataportal.se (öppnadata.se) samt förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen challengesgov.se, presenteras i sammanfattning nedan samt som bilaga i fulltext.

---

³ Uppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (I2019/01416/DF, I2019/01020/DF (delvis), Infrastrukturdepartementet

⁴ Open, Useful and Re-usable data (OURdata) Index: 2019 – Policy Paper, OECD

⁵ Förordning (2018:1486) med instruktion för Myndigheten för digital förvaltning, §6, 2 st.

⁶ Hinder för att använda myndigheternas öppna data, Statskontoret (2018:6)

3.1 Strategi och styrning

DIGG har fått i uppdrag att ta fram ett förslag till handlingsplan för tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data samt att beakta ett antal olika aspekter i genomförandet av projektet.

3.1.1 Behovs- och effektkartläggning

I inledningen av arbetet genomförde DIGG en kartläggning av målgruppernas behov rörande öppna data och datadriven innovation med fokus på portalen öppnadata.se. Kartläggningen genomfördes genom tre workshops med deltagare som i huvudsak representerade dataproducenter och datakonsumenter. Syftet var att skapa en grund för inriktningen av projektet generellt och utvecklingen av öppnadata.se specifikt.

Vid sidan om de resultat som avser öppnadata.se, framkom ett antal övriga behov som också bekräftar den redan satta inriktningen för regeringsuppdraget.

3.1.2 Risk- och sårbarheter i processen att tillgängliggöra data för vidareutnyttjande

Tillgängliggörande av offentliga data har många fördelar och nyttor för samhället. Med ett ökat tillgängliggörande av offentliga data följer dock ett skärpt informationssäkerhetsansvar för de verksamheter som producerar och distribuerar sagda data. Ett riskbaserat systematiskt informationssäkerhetsarbete måste finnas på plats för att förhindra att exempelvis konfidentiell information oavsiktligt röjs, att felaktig data sprids eller att kritiska data inte kan tillgängliggöras som planerat. Nya risker och sårbarheter i tillgängliggörandet av data behöver över tid analyseras och hanteras strukturerat. DIGG bistår offentlig förvaltning i processen att tillgängliggöra data så att det kan ske på ett så säkert sätt som möjligt. DIGG samverkar med MSB kring dessa frågor.

3.1.3 Handlingsplan för öppna data

DIGG ska i enlighet med regeringsuppdraget ta fram ett förslag till handlingsplan för tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data utifrån OECD:s OURdata Index. Förslaget till handlingsplan redovisas i sin helhet i bilaga 1 till denna delrapport.

DIGG:s förslag till handlingsplan har tagits fram för att ge förslag på konkreta åtgärder som regeringen bör överväga för att Sverige ska utveckla sin förmåga att tillgängliggöra och vidareutnyttja öppna data. Åtgärdsförslagen utformas under antagandet att regeringen har en vilja och ambition att Sverige ska höja sig i OURdata index.

Förslaget till Sveriges handlingsplan har tre övergripande syften, som tagits fram utifrån OURdata Index. Dessa är att åtgärderna i den ska ge ökad tillgång till, förbättrad användbarhet av och ökat vidareutnyttjande av öppna data. Åtgärdsförslagen utformas under antagandet att regeringen har en vilja och ambition att Sverige ska höja sig i OURdata index.

Åtgärdsförslagen i handlingsplanen är kategoriserade i tre tematiska insatsområden:

- 1) En nationell datapolitik för en öppen, innovativ och effektiv förvaltning
- 2) Effektivisera datahantering, processer och datainfrastruktur
- 3) Motivera och engagera

Samtliga tematiska insatsområden bidrar till att nå de övergripande syftena. Sammanfattningsvis är åtgärdsförslagen följande:

En nationell datapolitik för en öppen, innovativ och effektiv förvaltning

- Anta ramverket inom International Open Data Charter (IODC)
- Ta fram en nationell datastrategi som baseras på öppenhet som standard och inbyggd öppenhet
- Finansiera ett avgiftsfritt tillgängliggörande av särskilt värdefulla datamängder
- Säkra tydlig styrning och samordning av den förvaltningsgemensamma datapolitiken

Effektivisera datahantering, processer och datainfrastruktur

- Säkra långsiktighet för en plattform för datadriven innovation
- Synliggör data och planera tillgängliggörande
- Möjliggör inbyggd öppenhet genom rätt krav vid upphandling
- Genomför nationell kraftsamling för öppna statistikdata

Motivera och engagera

- Öka samskapande för digital innovation
- Samordna arbetet för att tillgängliggöra data som efterfrågas i samhället
- Skapa en öppen och transparent inköpskedja
- Fortsätt insatser för öka kunskapen om öppna data

DIGG föreslår regeringen att besluta i enlighet med förslaget.

3.1.4 Förvaltnings- och finansieringsförslag rörande plattform för tillgängliggörande av öppna data

DIGG ska i enlighet med regeringsuppdraget lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen för öppnadata.se. Förslaget redovisas i sin helhet som bilaga 2.

DIGG konstaterar att dataportaler är grundläggande verktyg för att främja datadriven samverkan och innovation. Genom att utgöra en knutpunkt mellan efterfrågad och tillgänglig data kan den svenska dataportalen utgöra en starkt bidragande faktor för offentligt värdeskapande.

DIGG har i uppgift att stödja och samordna den förvaltningsgemensamma digitaliseringen samt att främja tillgängliggörande av öppna data och öppen och datadriven innovation. I linje med detta bör regeringen ge DIGG i uppdrag att även fortsättningsvis inneha det långsiktiga ansvaret för utveckling, drift och förvaltning av Sveriges dataportal.

För att finansiera den utveckling, drift och förvaltning av plattformen som krävs för att möta de behov som finns bör regeringen ge DIGG en anslagsförstärkning om 3,49 mnkr för år 2021, 3,8 mnkr för år 2022 samt 4,115 mnkr för år 2023.

DIGG föreslår regeringen att besluta i enlighet med förslaget.

3.1.5 Förvaltnings- och finansieringsförslag rörande plattform för öppen och datadriven innovation

DIGG ska i enlighet med regeringsuppdraget lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av plattformen för challengesgov.se. Förslaget redovisas i sin helhet som bilaga 3.

DIGG har fått i uppdrag att lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering för plattformen challengesgov.se. DIGG har valt att utreda förslaget med utgångspunkt i dess eventuella roll i ett framgångsrikt svenskt innovationssystem utifrån en utmaningsdriven ansats.

Sverige rankas som ett av världens mest innovativa länder, men för att möta de globala samhällsutmaningar vi står inför krävs ny kunskap och ökad innovationstakt i hela samhället. Samtliga mål i Agenda 2030 kräver innovation. Vår förmåga att möta utmaningarna är avgörande för vår framtid som konkurrenskraftig kunskapsnation, för vårt näringsliv och för vår välfärd.

Utmaningsdriven innovation är en form av öppen innovation som syftar till att behovsägare, utifrån definierade utmaningar, ställer ut innovationstävlingar för andra att lösa. Behovsägare kan potentiellt vara vilken aktör som helst, privat som offentlig. Innovationstävlingar kan initieras året om och genomföras digitalt. DIGG konstaterar att innovationsplattformar är en viktig komponent och en förutsättning för ett framgångsrikt innovationsarbete.

DIGG bedömer att nuvarande plattform för öppen och datadriven innovation, challengesgov.se, inte uppfyller de krav som ställs utifrån den roll som plattformen bör ha i ett framgångsrikt innovationssystem.

DIGG föreslår således att regeringen ger DIGG i uppdrag att realisera en ny innovationsplattform med fokus på ett systematiskt innovationsarbete, som är integrerat med Hack for Sweden. Vidare föreslår DIGG att den utmaningsdrivna plattformen på sikt bör omfatta alla typer av utmaningar inom offentlig förvaltning och inte avgränsat till sådana utmaningar som kan lösas med öppna data eller annan data.

I enlighet med DIGG:s instruktionsenliga uppgift att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen bör regeringen dessutom ge DIGG det långsiktiga ägarskapet av innovationsplattformen, samt uppdraget att etablera ny verksamhet för utmaningsdriven innovation.

För att finansiera de förslag som anges i rapporten bör regeringen ge DIGG 5 mnkr genom bidrag (regeringsuppdrag) samt en anslagsförstärkning om 0,5 mnkr för år 2021, 2,5 mnkr för år 2022 och 2,5 mnkr för år 2023.

DIGG föreslår regeringen att besluta i enlighet med förslaget.

3.2 Plattform/webb

DIGG har fått i uppdrag att vidareutveckla den nationella plattformen för tillgängliggörande av öppna data. Nedanstående utgör en sammanfattad redovisning av hittills genomfört arbete.

3.2.1 Grundläggande arbete

Ett flertal insatser har genomförts för att utvärdera nuläget av hur öppnadata.se fungerar dels tekniskt, samt fungerar och upplevs funktionellt och innehållsmässigt.

En teknisk utvärdering av opnadata.se samt även en enkätundersökning för att ta in synpunkter på funktionaliteten och användbarheten från användare av portalen har genomförts. Projektet har också genomfört en jämförande studie av nationella portaler i 13 andra länder för att kartlägga dessa portalers funktionalitet, identifiera bästa praxis och dra lärdomar.

3.2.2 Kartläggning av behov och målbild

DIGG har genomfört ett arbete för att tydliggöra behovsbilden och de effekter som portalen kan bidra till att uppnå. Genom systematisk inhämtning av behov har DIGG kunnat konstatera att det finns många specifika behov vad gäller portalen. Dessa har tillsammans med en analys av OECD:s indirekta krav⁷ rörande öppna data samt inspel från omvärldsbevakningen, utgjort grunden för den målbild som har tagits fram för portalen.

3.2.4 Vidareutvecklingen av Sveriges dataportal

Utveckling har påbörjats för att etablera förmågorna i målbilden. Projektet har bland annat genomfört ett omfattande arbete för att utveckla sökfunktionaliteten på portalen. Vidare har DIGG med stöd av en teknisk referensgrupp infört en svensk anpassning (en så kallad profil) av den europeiska metadata-specifikationen DCAT-AP, som möjliggör standardiserad inhämtning av metadata till dataportalen. Den nya standarden heter DCAT-AP-SE 2.0.0. Arbetet har också lett till att namnet ”Den nationella dataportalen för öppna data och PSI” med domännamn opnadata.se inte är ändamålsenligt, varför den betaversion av Sveriges dataportal som lanserades i slutet av 2019 fick ett mer passande domännamn, nämligen www.dataportal.se. Utvecklingen av Sveriges dataportal fortsätter enligt plan under år 2020.

3.3 Främja tillgängliggörande

DIGG har fått i uppdrag att utveckla stöd i form av principer och riktlinjer, genomföra informations- och utbildningsinsatser, upprätta en förmåga att vid behov genomföra insatser som hjälper offentliga aktörer att tillgängliggöra öppna data, främja nyttjandet av existerande policy- och utvecklingslabbs, samt främja arbetet med att samla in behov av datamängder som efterfrågas och uppmuntra berörda att publicera efterfrågade data. DIGG ska också, för att främja förmågan på lång sikt, lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av dataportal.se (tidigare opnadata.se).

Nedanstående utgör en redovisning av hittills genomfört arbete.

3.3.1 Principer för tillgängliggörande av data

Det är viktigt att arbetet med tillgängliggörande vilar på en stabil grund och värderingar som alla kan ta del av och använda sig av. DIGG tar därför i öppen dialog med andra aktörer fram korta, enkla och tydliga principer som ska vara styrande för den offentliga förvaltningen i tillgängliggörande av information för vidareutnyttjande. Principerna avses att sammanställas under våren 2020.

---

⁷ Genom den enkät som skickas ut årligen.

3.3.2 Policy för licensiering av öppna data

DIGG och Patent- och registreringsverket (PRV) inledde i slutet av 2019 ett samarbete som syftar till att ta fram ett grundläggande policydokument för myndigheter om hur de kan hantera öppna licenser kopplat till immateriella rättigheter. Policydokumentet ska ses som en vägledning för myndigheter när det gäller överväganden att välja öppna licenser och/eller hantera immateriella tillgångar med öppen tillgänglighet i fokus. Dokumentet är också tänkt att visa hur skyddssystemet som immaterialrättigheter medför skulle kunna användas av myndigheter i sin egen verksamhet för att undvika inlåsnings effekt och istället präglas av öppen tillgång. Policyn beräknas kunna publiceras i början av hösten 2020.

3.3.3 Process för tillgängliggörande av data (för vidareutnyttjande)

Inom ramen för regeringsuppdraget har DIGG initierat ett arbete för att vidareutveckla den process för tillgängliggörande av data som Storstockholms projekt för öppna data, ÖDIS, har arbetat med. DIGG vidareutvecklar processen ytterligare samt tar fram en processbeskrivning. Därtill planerar DIGG att publicera processen på ett pedagogiskt sätt.

3.3.4 Satsningar på särskilda domäner

DIGG ska inom ramen för uppdraget initialt prioritera data inom följande områden: trafik, arbetsmarknad, hälsa, geodata samt öppna forskningsdata. Uppdraget ska genomföras i dialog och samråd med ett urval av berörda myndigheter och andra aktörer, däribland sektorsansvariga myndigheter för områdena samt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

DIGG har arbetat med de prioriterade datadomänerna på olika sätt eftersom behoven för att främja respektive område har bedömts vara av olika karaktär. DIGG har haft bilaterala dialogmöten för att informera om uppdraget och inhämta synpunkter på fortsatt arbete och samverkan med Arbetsförmedlingen, Vetenskapsrådet, Trafikverket och Lantmäteriet.

Genom att delta i styrgruppen för projektet Nationell Skalning Öppna Data (NSÖD) arbetar DIGG för att kommunernas decentraliserade datamängder inom väg- och trafikområdet ska tillgängliggöras enhetligt. Samverkan har initierats med Trafikverket för att undersöka förutsättningarna om Sveriges dataportal kan agera som nationell accesspunkt för data inom intelligenta trafiksystem.

Inom geodata har fokuset främst lagts på att samverka med Lantmäteriet utifrån deras uppdrag att analysera budgetära konsekvenser av myndigheters tillgängliggörande av värdefulla datamängder.

Vad gäller området öppen tillgång till forskningsdata har DIGG, utöver kunskapsutbyte med Vetenskapsrådet, också initierat ett arbete för att tydliggöra relationen mellan forskningsdatabasen RUT och metadatastandarderna för Sveriges dataportal.

Inom arbetsmarknad har DIGG samarbetat med Arbetsförmedlingen. Samarbetet är primärt kopplat till AF:s Jobtechdev. DIGG samverkar med AF för att planera in en serie webinarer kring myndighetssamverkan för öppna data.

Inom hälsodomänen har DIGG erbjudit riktade insatser till Folkhälsomyndigheten under krisen med Covid-19 samt till Inspektionen för Vård och Omsorg.

3.3.5 Insatser hos specifika offentliga aktörer

DIGG ska upprätta en förmåga att vid behov genomföra insatser som hjälper offentliga aktörer att tillgängliggöra öppna data. DIGG har på detta område prioriterat insatser som syftar till ett faktiskt tillgängliggörande av öppna data, det vill säga fler publicerade datamängder på dataportal.se i syfte att ytterligare accelerera tillgängliggörandet. Projektet har därför kontaktat och erbjudit praktisk guidning kring publicering av datamängder till offentliga aktörer. Aktörerna är ägare till datamängder som av OECD pekats ut som särskilt viktiga att tillgängliggöra. Aktörerna har publicerat datamängderna på sina egna webbplatser men de har ännu inte tillgängliggjort dem via den nationella dataportalen.

DIGG ska främja arbetet med att samla in behov av datamängder som efterfrågas i samhället och uppmuntra berörda inom den offentliga förvaltningen att publicera efterfrågade data. De aktörer som är ägare till datamängder som efterfrågas av samhället via dataportalen kontaktas och uppmärksammas på att deras data är efterfrågad. När denna kontakt tas erbjuds också aktören stöd i arbetet med att tillgängliggöra datamängden. Dels erbjuds stöd i form av en kortare guide i textformat och dels via ett erbjudande om ett digitalt möte för en mer genomgående guide i likhet med hur insatsteamet arbetar.

3.3.6 Information och kommunikation

Det främsta syftet med projektets kommunikationsarbete syftar dels till att öka kunskaperna hos målgrupperna, och dels till att driva trafik till och öka deltagandet på Sveriges dataportal samt Challengesgov.se. Projektet har publicerat ett flertal nyheter och inlägg på DIGG:s webbplats samt i den upprättade gruppen för regeringsuppdraget på LinkedIn. DIGG:s generaldirektör har även vid ett flertal olika offentliga sammanhang berättat om värdet av öppna data. Slutligen har DIGG blivit inbjuden till och deltagit på ett flertal olika seminarier inom den offentliga förvaltningen och i samarbete med civilsamhällsorganisationer.

3.4 Främja vidareutnyttjande

DIGG har fått i uppdrag att genomföra pilotverksamhet på challengesgov.se, genomföra kommunikations- och främjandeinsatser som syftar till att öka deltagandet på challengesgov.se, samt genom olika insatser främja export av svensk GovTech. DIGG ska också, för att främja förmågan på lång sikt, lämna förslag till långsiktig förvaltning och finansiering av challengesgov.se.

Nedanstående utgör en redovisning av hittills genomfört arbete.

3.4.1 Bedriva pilotverksamhet

Inom ramen för regeringsuppdraget har DIGG slutfört två piloter på challengesgov.se; Stockholm Region open data challenge⁸ samt Hack space for the planet⁹. En tredje pilot, Datadriven innovationstävling för pakettjänster och transporter i Sveriges gles- och landsbygder¹⁰, pågår fortfarande.

---

⁸ <https://challengesgov.se/stockholm-open-data-award-winners/>

⁹ <https://challengesgov.se/winners-of-hack-space-for-the-planet-challenge/>

¹⁰ <https://challengesgov.se/sveriges-paketombud-data-challenge/>

3.4.2 Övrigt främjandearbete

DIGG har även genomfört andra insatser på området. Ett flertal olika innovationstävlingar och hackatons har fått stöd i sitt arbete, och har även nyttjat challengesgov.se för att marknadsföra sina aktiviteter. Bland dessa finns PTS innovationstävling - Hjälp människor gå från utanför till internet¹¹, Space data Hackaton¹², Hack for Gävle¹³ och Hack for Södertälje¹⁴.

DIGG har dessutom genomfört en nätverksdag om öppen innovation med data som strategisk resurs på den årliga konferensen Offentliga rummet¹⁵, samarrangerat en community hearing rörande aktuella initiativ kopplade till medborgardriven innovation/Civic tech tillsammans med Vinnova och Hack for Sweden, samt medarrangerat Good Tech Hack, Norrlands största hackaton.

Slutligen har DIGG informerat om regeringsuppdraget samt om pilotverksamheten på challengesgov.se vid ett flertal möten och konferenser.

3.4.3 Export av svensk GovTech

DIGG ska enligt uppdraget främja export av svensk GovTech. GovTech fokuserar på teknik som kan hjälpa den offentliga sektorn att öka sin interna effektivitet. I Sverige är inte GovTech ett vedertaget begrepp ännu och det finns flera olika tolkningar vad som ska räknas in i GovTech. I syfte att främja GovTech i Sverige anordnade DIGG i samverkan med Vinnova en digital meetup i november 2019 för att skapa en lägesbild över områdena GovTech och Civic tech i Sverige. Syftet var att skapa en gemensam bild över vilka insatser som pågår och hur de kompletterar varandra för att skapa förutsättningar för framtida insatser.

DIGG medarrangerade därutöver konferensen GovTech Day i syfte att samla centrala offentliga och privata aktörer för att sätta fokus på att forma ett framgångsrikt ekosystem för GovTech i Sverige.

DIGG har lämnat finansiella bidrag till Hack for Swedens mässkostnader i samband med GovTech summit i Paris (50 tkr) samt Hack for Space i Singapore (150 tkr).

---

¹¹ <https://challengesgov.se/pts-innovation/>

¹² <https://challengesgov.se/space-data-hackathon-feb-2020/>

¹³ <https://challengesgov.se/hack-for-gavle-2020/>

¹⁴ <https://challengesgov.se/hack-for-sodertalje/>

¹⁵ <https://challengesgov.se/oppen-innovation-med-data-som-strategisk-resurs/>